

MØTEREFERAT

Dato: 30.05.2013

Møtet innkalt av	Line Andersen	Referent	Marit Vorkinn
Møtedato	29. mai 2013	Møtetid	15.00-17.00
Møtested	Hjerkinn Fjellstue	Møteleder	Line Andersen

Deltakere	Anne Stine Hjerkind Ekre og Martin Hjerkind, Hjerkinn fjellstue Stein Pedersen, Furuhaugli Turisthytte Johan Dokken, Dovregubbens Hall Trine Flåtten, Hjerkinnhus Hotell Brynjar Berge, FNF Oppland/NJFF Oppland Laurits Fokstugu, Fokstugu Fjellstue Sverre Løvaas, Bevar Dovrefjell mellom istidene Jo Skorem, Norsk Villreinsenter Ole Fredrik Hage, Hageseter turisthytte Line Andersen og Marit Vorkinn, Fylkesmannen i Oppland
Ikke tilstede	Kongsvold fjeldstue, DNT Oslo og omegn, Snøheim turisthytte, Nasjonalparkriket Reiseliv AS, Pilgrimssenteret Dovrefjell, Trolltun Gjestehus, Dombås Vandrehjem, Dombås Fjellskole, Norsk ornitologisk forening, Norsk Botanisk forening

Line Andersen, Fylkesmannen i Oppland, orienterte om oppstart av verneplanprosessen for Hjerkinn skytefelt. Presentasjonen er vedlegg til referatet. Begge deler legges ut på www.fylkesmannen.no/hjerkinn. Det ble også gitt en kort orientering om de andre planprosessene som vil bli igangsatt i nær framtid;

- Regional plan for Dovrefjell (Oppland, Hedmark, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal fylkeskommuner er ansvarlige)
- Kommunedelplan for Hjerkinn skytefelt (samarbeid mellom Dovre og Lesja kommuner)
- Revisjon av forvaltningsplan for Dovrefjell-Sunddalsfjella nasjonalpark (nasjonalparkstyret er ansvarlig).

Følgende tema ble diskutert på møtet:

Referansegruppe:

- Møtehyppighet vil bli ca. to ganger i året, avhengig av hvor raskt prosessen blir lagt opp.
- Flere reiselivsbedrifter har gått sammen om å danne «Nettverksgruppe Dovrefjell». Nettverket dekker ikke alle bedrifter over Dovrefjell foreløpig, men flere er invitert. Representant for dette nettverket i referansegruppa blir Martin Hjerkinn (viktig at bedrifter som har organiserte turer i skytefeltet blir representert). I tillegg bør det vurderes en representant fra Nasjonalparkriket Reiseliv AS
- «Bevar Dovrefjell mellom istidene» og FNF Oppland ønsker å være med i referansegruppa.
- Det kom også innspill om at DNT Oslo og Omegn bør delta.

Kontaktutvalg:

- Dette er et utvalg som skal ha som oppgave å samordne de ulike planprosessene, og vil få medlemmer fra de som er ansvarlige for planprosessene, samt grunneier (fjellstyrene) og Forsvarsbygg. Det var ingen merknader til sammensetningen.

Samordning og framdrift av de ulike planprosessene:

- Det ble stilt spørsmål om hva som ville skje dersom de ulike planene ender opp med ulikt innhold, og hvilket lovverk (naturmangfoldlova eller plan- og bygningslova) som da har forrang. I prinsippet er Plan- og bygningslova og Naturmangfoldlova likestilte lovverk. Dersom det er motstrid mellom planer som er utarbeidet etter disse lovverkene, så blir planene sendt til Miljøverndepartementet for avgjørelse. Sakene avgjøres da av *politisk ledelse* i departementet, ikke administrasjonen. Ett eksempel er dersom regional plan blir ferdig før verneplanprosessen. Dersom Fylkesmannen mener at den regionale planen er i strid med nasjonale interesser (eks. villreininteresser), kan Fylkesmannen kreve at saken sendes til Miljøverndepartementet for avgjørelse. Et annet eksempel er dersom Dovre og Lesja kommuner lager en kommunedelplan som er i strid med den regionale planen eller nasjonale interesser. Da kan både Oppland fylkeskommune og Fylkesmannen i Oppland legge ned innsigelse til planen. Da blir også planen sendt til Miljøverndepartementet for politisk avgjørelse.

En verneplan er et forslag til vern av et område; bl.a. hvor grensene for området skal gå, hva slags vernetype som bør velges (for eksempel nasjonalpark eller landskapsvernområde) og hvilke verneregler som skal gjelde i området. Forslaget til verneplan sendes fra Fylkesmannen til Direktoratet for naturforvaltning, som vurderer forslaget og gir en anbefaling til Miljøverndepartementet. Miljøverndepartementet forbereder så en sak for Kongen i statsråd, som fastsetter det enkelte verneområde ved forskrift. For verneplaner er det med andre ord alltid politisk sluttbehandling.

Når forskriftene for et verneområde er fastsatt kan disse kun endres gjennom endring av forskriften, dvs. at en ny plan etter plan- og bygningslova ikke kan endre forskriften for et verneområde.

- Det var ulike synspunkter på framdriften av verneplanprosessen. Fylkesmannens vurdering er at prosessen vil ta minst tre år. Dette fordi det skal kjøres prosesser med bred medvirkning, at det skal være høringer med god tid for innspill både til oppstartmelding og verneforslag, og fordi godkjenningen av en verneplan skal gjennom flere ledd (se over). Videre må eksplosivryddingen i feltet være kommet så langt at en vet hvilke restriksjoner som eventuelt må legges på ferdsele i feltet. «Bevar Dovrefjell mellom istidene» ønsker at verneplanprosessen blir gjennomført så raskt som mulig. Reiselivsbedriftene mente at en måtte ta seg tid til å kjøre prosesser der alle har mulighet for å gi innspill, og der de som bruker skytefeltet har tid til å forberede seg på eventuelle restriksjoner på bruken.

Kunnskapsinnhenting:

- Fylkesmannen mener at det er behov for å innhente noe mer kunnskap om botanikk, beitebruk og naturtyper i skytefeltet, og stilte spørsmål om rapporten om reiselivsinteressene som ble utarbeidet i 2002 fortsatt er gyldig. Reiselivets vurdering er at denne er utdatert, fordi etterspørselen har endret seg, både i forhold til krav om standard og i forhold til opplevelser/aktiviteter. Det bør derfor lages en ny rapport for reiselivet.
- Det er ønskelig at moskusens bruk av skytefeltet blir klarlagt, også med tanke på negative konsekvenser for villreinen (moskusen tiltrekker folk, og ferdsele kan forstyrre villreinen).
- Rapportene fra det store forskningsprosjektet på Dovrefjell er utlagt på Norsk Villreinsenter sine hjemmesider (under «Sluttrapporter» i høyre marg):
<http://www.villrein.no/Forskningsprosjekter/VillreinDovreRondane/Snøhetta/tabid/7427/Default.aspx>
Det vil bli lagt lenke til disse rapportene fra Fylkesmannens side for verneplanprosessen.
- Overvåkingen av både ferdsele i området og av villreinen vil fortsette i 2013.

Avgrensning av planområdet:

- Grensa for planområdet gjøres vanligvis ganske vid, slik at en er sikker på å få utredet de verdier som er aktuelle. Når verneverdiene er utredet, trekkes den endelige grensa for verneområdet. Skytefeltet er omgitt av verneområder på tre kanter, slik at grensa her sier seg sjøl. Mot E6 ville det vært praktisk å trekke grensa langs jernbanelinja. På møtet med Dovre og Lesja kommuner 3. mai, ba imidlertid kommunene om at plangrensa ble trukket nærmere store ringveg (dvs. et stykke oppe i lia overfor jernbanen), slik at ikke reiselivsbedriftene i området opplever at de blir pålagt noen restriksjoner under verneplanprosessen. Den grensa som er brukt for nåværende kommunedelplan for Hjerkind er aktuell også som plangrense for verneplanprosessen.
- Det ble spurt om hva som lå til grunn for endelig fastsetting av grensa for verneområdet. Fylkesmannen svarte at det viktigste er vurderingen av verneverdiene. I tillegg skal nasjonalparker ha en viss størrelse, slik at tilstrekkelig størrelse kan være et argument i seg sjøl.
- Fylkesmannen i Oppland har ved en tidligere anledning foreslått å trekke nasjonalparkgrensa utenfor Snøheim, og det ble derfor spurt om dette var en aktuell problemstilling i verneplanprosessen for skytefeltet. Dette er en problemstilling som Fylkesmannen ikke har vurdert ennå.

Framtidig restriksjonsnivå i skytefeltet:

- Det ble understreket fra flere at det må være likebehandling av brukerinteressene i skytefeltet. Det må ikke bli slik at det blir forskjellige restriksjonsnivå for lokale reiselivsbedrifter og Den norske turistforening. Fylkesmannen svarte at bruken av området vil bli vurdert ut fra eventuelle skadevirkninger på verneverdiene og ikke om bruken er kommersiell eller ei.
- Den delen av skytefeltet som vernes som nasjonalpark vil bli innlemmet i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Forskriftene for nasjonalparken og den delen av skytefeltet som innlemmes i nasjonalparken må derfor harmoniseres.
- Reiselivsbedriftene ønsker flerårige tillatelser til organisert ferdsel i området for å kunne ha sikkerhet for at de turene de markedsfører på høsten/vinteren før neste sommersesong lar seg gjennomføre.
- Det er viktig å se randsona i sammenheng med skytefeltet. Villreinsenteret legger nå ned en stor innsats for å tilrettelegge i randsona og informere tilreisende.

Konsekvensvurderinger:

- Når konsekvensene skal utredes, for eksempel for villrein, må en ikke se isolert på skytefeltet. Det er for flere interesser nødvendig å vurdere hvilken funksjon skytefeltet har for et større leveområde/omland.
- Røde Kors sitt behov for øvelser må vurderes.

Verneplanprosessen:

- Det ble påpekt at verneverdiene må ha forrang foran brukerinteressene i et framtidig verneområde, og at det er viktig at det ikke nå kjøres en prosess som tilslører dette. Fylkesmannen understreket at det er en verneplanprosess som skal gjennomføres, og at det er reelle interessemotsetninger i området som ikke kan løses gjennom dialog. Men i verneplanprosessen skal det klarlegges hvilket mulighetsrom det er for bruk i området.
- Fylkesmannen ønsker å få en oversikt over organisert ferdsel i utredningsområdet tidlig i verneplanprosessen. Fra reiselivet ble betydningen av to-veis-dialog understreket. De hadde eksempler på at de selv fikk frister for innrapportering, men at forvaltningen ikke fulgte opp med tilbakemeldinger om resultatet fra rapporteringen. Slike opplevelser motiverer dårlig for dialog.

- Videre involvering av deltakerne på dette møtet blir gjennom referansegruppa for verneplanprosessen, gjennom åpne høringsmøter for oppstartmeldingen (til høsten) og for verneforslaget når dette er ferdig. Det vil sannsynligvis også bli tatt kontakt med reiselivsbedriftene enkeltvis for å kartlegge deres interesser og bruk av skytefeltet. Fylkesmannen understreket ellers at vi er glade for innspill når som helst i prosessen, og at vi vil prøve å stille opp på møter som organisasjonene eller bedriftene ønsker at vi skal delta på, så langt det er mulig.

Nettside for verneplanprosessen: www.fylkesmannen.no/hjerkinn

Vedlegg til referatet:

Pp-presentasjonen "Hjerkinn skytefelt – oppstart av verneplanproses, innledende møte med reiselivet, natur- og frilufsorganisasjonene m.fl., Hjerkinn fjellstue 29. mai 2013"